

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ФАКУЛТЕТ „МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА И ПОЛИТИКА“
КАТЕДРА „ЧУЖДИ ЕЗИЦИ И ПРИЛОЖНА ЛИНГВИСТИКА“

УТВЪРЖДАВАМ,

**ЗАМ.-РЕКТОР ПО НИД и МС: /п/
/доц. д.ик.н. Михаил Мусов/**

ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**за конкурс за докторантура в УНСС
по испански език**

На изпита по чужд език кандидатите трябва да покажат своите езикови умения и навици по четене, слушане и говорене и знанията си по лексика, граматика, словообразуване и терминология доказвайки, че са комуникативно адекватни на съответния чужд език по общи и професионални теми, както и че могат да ползват оригинална специализирана литература без речник.

Кандидатите трябва да подготвят предварително 100 стр. оригинална литература от 1 или повече източници в конкретната научна област, с която им предстои да се занимават. Литературният източник следва да бъде предварително одобрен с подписа на председателя или член на изпитната комисия.

Изпитът е само устен и включва следните елементи:

1. Разбиране при четене на познат текст и комуникативност – един от екзаминаторите определя пасаж за четене и устен превод от подготвения литературен източник със специализирана тематика от съответната професионална област. На кандидата могат да бъдат поставени въпроси от областта на трансформационната граматика, лексикалната и граматическа синонимия и др. От кандидатите се изисква най-вече практическо познаване на съответната граматика и лексикология на чуждия език.

2. Разбиране при слушане и говорни умения.

2.1. отговор на 2-3 формулирани от комисията въпроса върху оригиналния текст с изказване на собствено становище.

2.2. беседа на чуждия език между членовете на изпитната комисия и кандидата, в която той представя себе си, научните си и академични интереси и професионалните си планове.

3. Разбиране при четене на непознат текст в обем от 20 реда на обществено-политическа и общо-икономическа тематика - устен превод от чужд на български език.

Времетраене на изпита: 20 мин. за кандидат.

Грамматически и синтактически категории

1. Номинална система /съществително име – род, число/.
2. Прилагателно име.
3. Местоимения – видове.
4. Числителни имена.
5. Темпорална система /глагол – видове, спрежение/.
6. Употреба на времената. Съгласуване на времената.
7. Модалност /наклонения, употреба на подчинително наклонение/.
8. Залог на глагола – деятелен и страдателен.
9. Нелични глаголни форми /инфинитив, причастие, деепричастие/.
10. Наречие.
11. Предлог.
12. Съюз.
13. Пряка и непряка реч.
14. Изречение. Прости изречения.
15. Изречение. Сложни изречения.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

От кандидатите се изисква да владеят практически граматическия материал от изпитната програма, а не да дефинират граматическите категории. Изпитната програма предполага наличие на навици и умения за образуване, словоизменение, употреба, както и за адекватен превод на български език на съответните части на речта.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Буесо Фернандес, И. и Р. Васкес Фернандес. **Кратка испанска граматика: С упражнения и ключове към тях.** С., Колибри, 2001.
2. Китова, М. и Е. Вучева. **Gramática aplicada del español.** С., Булвест 2000, 1994.
3. Кожухарова, Д. **Civilización española,** С., изд. “Стопанство”, 2003.
4. Кожухарова, С. **Aprende A2+,** Издателски комплекс – УНСС, 2014.
5. Миткова, А. и Б. Кючукова-Петринска. **Испанска граматика.** С., Наука и изкуство, 2000, 2013, 2018.
6. Миткова, А. и Б. Кючукова-Петринска. **Грамматика на испанския език.** С., Колибри, 2016.
7. Миткова, А., Б. Кючукова-Петринска и Л. Табакова. **Dale más vueltas al español.** С., Колибри, 2020.
8. Сармиенто, Р. и Б. Кючукова-Петринска. **Gramática progresiva de español: Para extranjeros.** С., Колибри, 2002.
9. Янева, Д. и С. Мичев. **Практическа испанска граматика с упражнения и ключ.** С., Везни-4, 2005, 2007.
10. El cronómetro. **Manual de preparación del DELE. Nivel Intermedio.** С., Колибри, 2008.

Речници

10. Нейков, Т. и др. **Испанско-български речник.** С., Наука и изкуство, 1998.
11. Николов, В. **Речник на испанските синоними и антоними.** С., Колибри, 2000.
12. Мирчев, М. **Испанско-български икономически речник.** С., Люрен, 1995.
13. Миткова, А. и Б. Кючукова-Петринска. **Испанско-български и българско-испански речник.** С., Галеон, 1999.
14. Ценкова, Е. и др. **Испанско-български речник.** С., Наука и изкуство, 2002.

15. Ценкова, Е. и Т. Нейков. **Българо-испански речник**, изд. “Наука и изкуство”, С., 1984, 1995, 1997, 1999, 2003, 2006.

Ръководител катедра

“ЧУЖДИ ЕЗИЦИ И ПРИЛОЖНА ЛИНГВИСТИКА“: /п/